

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/33/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123203692
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8123203692.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členiek senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: Y. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX L., S. U. XXX, zastúpeného JUDr. Michalom Fecilákcom, advokátom, so sídlom 080 01 Prešov, Jesenná 8, proti žalovaným: 1) Východoslovenská distribučná, a.s., 042 91 Košice, Mlynská 31, IČO: 36 599 361, 2. K&K Systems s.r.o., 040 01 Košice - mestská časť Džungľa, Rampová 6, IČO: 47 179 228, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 11C/34/2023-43 zo dňa 26.04.2023, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje uznesenie.
- II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol nasledovne:
„I. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietam.
II. Žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovaným súd nárok na náhradu trov konania nepriznáva.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že bolo povinnosťou žalobcu osvedčiť skutočnosť odôvodňujúce požadovanú bezodkladnú úpravu pomerov, teda osvedčiť také správanie žalovaných, v dôsledku ktorého reálne a bezprostredne hrozí žalobcovi ujma na jeho vlastníckom práve k pozemku, na ktorom žalovaní (v postavení objednávateľa a zhotoviteľa) realizujú výmenu elektrických káblov. Pozemok žalobcu je pritom fakticky zaťažený vecným bremenom v dôsledku NN podzemných káblov, ktoré sa nachádzajú na parcele žalobcu (čo tvrdí sám žalobca a čo vyplýva aj z oznámenia o realizácii prác zo dňa 2.5.2022), hoci na príslušnom LV žiadne ťarchy zaznamenané nie sú. Vyplýva to z § 11 ods. 8 v nadväznosti na § 11 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike. Súd prvej inštancie preto nepovažoval za dôležité z pohľadu zásahu do vlastníckeho práva žalobcu či menené podzemné káble elektrického vedenia budú prebiehať presne na mieste pôvodných alebo nie, keďže v zápornom prípade by zrejme došlo k odstráneniu pôvodných už nefunkčných káblov resp. by neplatilo pôvodné ochranné pásmo, ale nové a na rozsahu zásahu do vlastníckeho práva žalobcu by sa tým nič nezmenilo.

Konštatoval, že v tomto prípade žalobca žiadnym spôsobom ani neosvedčil, že by nové NN káble sa ukladali vedľa pôvodných ako tvrdil v návrhu, žiadna z doložených fotografií a ostatných listinných dôkazov to nepreukazuje, práve opačne zo spomínaného oznámenia zástupcu žalovaného v 1. rade z 02.05.2022 vyplýva, že výmena NN podzemného kábla sa bude realizovať v existujúcej trase.

Konštatoval, že žalobcom namietaná okolnosť o potrebe stavebného povolenia by mala význam len pre posúdenie toho, či žalovaní postupujú v súlade so stavebným zákonom a či nie je potrebné na dané práce vydať stavebné povolenie resp. ich ohlásiť stavebnému úradu s poukazom na § 56 písm. g/ zákona č. 50/1976 Zb. zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), avšak toto posúdenie nespadá do právomoci súdu, ale stavebného úradu.

Ak by bolo opodstatnené tvrdenie žalobcu o vykonávaní stavebných prác v rozpore so stavebným zákonom teda, že je nutné ich realizovať len na základe stavebného povolenia alebo ohlásenia stavebnému úradu, potom aj pre rozhodnutie o predbežnom opatrení požadujúcom zdržania sa výkonu týchto prác je oprávnený rozhodnúť len stavebný úrad s poukazom na § 43 zákona č. 71/1967 Zb. správneho poriadku.

Súd prvej inštancie na záver podotkol, že žalovaný v 1.rade realizuje len svoju zákonnú povinnosť obnovy a údržby distribučnej sústavy, čo je vo verejnom záujme a vo verejnom záujme je aj to, aby k realizácii výmeny elektrického vedenia došlo čo najskôr. Z formulácie petitu návrhu však vyplýva snaha žalobcu zabrániť danej stavbe neobmedzene bez stanovenia nejakých časových alebo iných limitov a vzhľadom na obsah odpovede žalobcu na oznámenie o začatí prác sa javí jeho postup ako neprijateľný.

3. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

4. V zákonom stanovenej lehote podal proti tomuto uzneseniu odvolanie žalobca. Súd prvej inštancie podľa jeho názoru v konaní pochybil v časti vyhodnocovania vykonaných dôkazov, špecificky priloženej fotodokumentácie, keď uviedol v bode 5 odôvodnenia napadnutého uznesenia, že z nej nevyplýva, či kopíruje pôvodné umiestnenie káblov, a teda nemá za dostatočne preukázané, že skutočne došlo k neoprávnenému zásahu do vlastníckeho práva žalobcu.

Podľa žalobcu je nesporným faktom, že preukázal (osvedčil), že je vlastníkom predmetnej parcely a rovnako tak (v čom mu de facto dal za pravdu aj prvoinštančný súd), že na dotknutej parcele dochádza k nezákonnej realizácii stavby bez príslušného stavebného povolenia. Je neznáme, akým iným spôsobom (a súd ani žiaden príkladmo neuviedol) by žalobca mohol a mal osvedčiť, že došlo k nezákonným zásahom do jeho vlastníctva t.j., že nové káble sú ukladané v miestach, ktoré nekorešpondovali s miestom uloženia pôvodných káblov.

Z fotodokumentácie predloženej žalobcom vyplýva aj skutočnosť, že na predmetnej parcele pracujú (bagrujú) dva mechanizmy. Nesporný je tiež fakt, že nedošlo k odpojeniu pôvodného elektrického vedenia, čo je vierohodne osvedčené tým, že na úradnej tabuli mesta Prešov nebol zverejnený žiaden oznam (žalovaného v 1. rade) o prerušení dodávky elektrickej energie na ul. T. L. v Prešove. Z logiky veci vyplýva, že mechanizmy nebudú (a ani nemôžu) vykonávať výkop nad „živými“ elektrickými káblami, v dôsledku čoho nemožno spochybňovať skutočnosť, že ide o nové NN podzemné káble, ktoré sú ukladané na inom mieste ako sú v súčasnosti položené už existujúce, teda pôvodné káble. Ak by totižto nové káble boli ukladané v rovnakom mieste, pôvodné káble by jednoznačne museli byť odpojené - odstavené z prevádzky.

Podotkol, že nie je úlohou súdu usudzovať, k akému správaniu žalovaného (žalovaných) by zrejme došlo. Súd mal k dispozícii objektívne fakty v podobe fotografickej dokumentácie a skutkových tvrdení, dokumentujúce, že došlo k zásahom do vlastníckeho práva žalobcu - t.j. výkopu a uloženiu nových káblov, pričom v tomto zásahu žalovaní stále pokračujú. Aj ak by došlo k odstráneniu pôvodných káblov, a teda (podľa súdu) „len“ k posunu ochranného pásma - aj tak stavebný zákon na takéto prípady určuje potrebu vydania stavebného povolenia. Argumentáciu súdu, spočívajúcu de facto v tom, že aj ak došlo k zásahu do vlastníckeho práva, tak to nevedí, lebo rozsah zásahu by zostal nezmenený považuje žalobca za absurdnú.

Pokiaľ súd prvej inštancie uviedol, že nepatrí do jeho kompetencie rozhodovať o odstránení stavby postavenej bez stavebného povolenia, žalobca poukázal na to, že on sa petitom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia nedomáha, aby súd určil, že stavba bola postavená v rozpore so stavebným zákonom, ale toho, aby do doby (teda dočasne, nie ako nevedno prečo uvádza súd neobmedzene), kým stavebný úrad rozhodne, boli žalovaní povinní zdržať sa ďalších nezákonných zásahov do vlastníckeho práva žalobcu. To, že žalobca má antagonistický vzťah k Mestu Prešov predsa nemôže determinovať jeho procesný úspech v prejednávanej veci. Žalobca považuje argumentáciu súdu za svojvoľnú, arbitrárnu, nepreukázanú a účelnú. Práve potrebu neodkladnej úpravy pomerov strán žalobca preukázal (a to až do eventuálneho získania/nezískania stavebného povolenia žalovaným). Niet teda pochyb, že žalobca má naliehavý právny záujem na tom, aby súd žalovaným uložil zdržať sa ďalších zásahov do vlastníckeho práva žalobcu.

Žiadal odvolací súd, aby napadnuté uznesenie súdu I. inštancie zmenil tak, že žalovaným nariadi zdržať sa konania a nepokračovať v stavbe PREŠOV - T. L. - úprava NN siete pozostávajúcej z výmeny podzemného kábla na pozemku žalobcu parc. V. č. XXXXX/XX - ostatná plocha o výmere 215 m², nachádzajúceho sa v kat. úz. T., zapísaného na LV č. XXXXX a žalobcovi voči žalovaným zároveň prizná nárok na náhradu trov celého konania.

5. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný v 1. rade. Uviedol, že žalobca v samotnom návrhu hodnoverne nezdôvodnil potrebu nariadenia neodkladného opatrenia a nedoložil žiadne dôkazy preukazujúce svoje subjektívne tvrdenia. Z listín ktoré k návrhu predložil nevyplýva žiadna skutočnosť, ktorá by potvrdzovala zasahovanie do jeho vlastníckych práv nad mieru, ktorou je, resp. bol obmedzovaný dodnes. Jedná o zákonné obmedzenia definované nielen zákonom č. 251/2012 Z.z. o energetike, ale aj ďalšími zákonmi, ktoré upravujú práva a povinnosti prevádzkovateľov iných inžinierskych sietí (napr. vodovod, kanalizácia, plynovod, elektronické komunikácie). Nehnutelnosti, ktoré žalobca v návrhu označil totiž majú jednoznačne definovaný účel - resp. spôsob využívania pozemku. Jedná sa predovšetkým o pozemok, na ktorom sú skaly, svahy, rokliny alebo iné plochy, ktoré neposkytujú trvalý úžitok. Ak by žalovaný v 1. rade nezrealizoval uvedenú rekonštrukciu vedenia, bola by tým ohrozená požiadavka ochrany verejného záujmu na zabezpečení bezpečnej, stabilnej a efektívnej prevádzky distribučnej sústavy, ktorá vyplýva zo zákonných práv a povinností prevádzkovateľa distribučnej sústavy. V danom prípade boli naplnené ustanovenia § 56 písm. g) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, podľa ktorého „Stavebné povolenie ani ohlásenie sa nevyžaduje pri stavebných úpravách elektrických vedení bez obmedzenia napätia, pokiaľ sa nemení ich trasa. Navrhol potvrdiť uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario), viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods.1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

8. Podľa § 324 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

11. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je potrebné zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia, avšak musia byť osvedčené najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno znáša výlučne ten, kto navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia, a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie. Bolo preto na navrhovateľovi, aby osvedčil, či boli naplnené predpoklady nariadenia neodkladného opatrenia navrhovaného mimo konania vo veci samej, ktorými sú: 1. osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, 2. osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu alebo osvedčenie obavy, že exekúcia bude ohrozená, t.j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie, každú jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti.

12. Pri nariadení neodkladného opatrenia nie je potrebné, aby navrhovateľ jednoznačne preukázal oprávnenosť svojho nároku. Postačuje, aby tento nárok osvedčil. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia pravdepodobné (uznesenie NS SR sp.zn. 2Cdo/104/2010, 2Cdo/105/2010). Zároveň odvolací súd poznamenáva, že povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť neodpadá ani v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, avšak smeruje k osvedčeniu tých procesných a hmotnoprávných skutočností, ktorých

pravdepodobnosť môže vyústiť do záveru o legálnosti (potrebe naliehavosti, potrebe primeranosti) nariadenia neodkladného opatrenia.

13. V prejednávanej veci súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia mimo konania vo veci samej, ktorým žiadal uložiť žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zdržať sa konania a nepokračovať v stavbe PREŠOV - T. L. - úprava NN siete pozostávajúcej z výmeny podzemného kábla na pozemku žalobcu, parcele Z. XXXXX/XX - ostatná plocha o výmere 215 m² zapísanej na LV č. XXXXX k.ú. T.. Súd prvej inštancie nepovažoval za osvedčené tvrdenie žalobcu o zásahu žalovanými do vlastníckeho práva k jeho pozemku. Mal osvedčené, že k výmene podzemného NN kábla dochádza na existujúcej trase v rámci výkonu zákonného vecného bremena žalovaným v 1. rade bez nutnosti stavebného povolenia.

14. Po preskúmaní predloženej veci a odvolacích námietok žalobcu odvolací súd sa stotožnil so súdom prvej inštancie, že v danom prípade žalobca neosvedčil naliehavosť potreby nariadenia žiadaného neodkladného opatrenia.

15. Nemožno uprieť žalobcovi, že podaným návrhom osvedčil existenciu právneho vzťahu medzi stranami, keď osvedčil, že žalobca je vlastníkom parc. V. č. XXXXX/XX - ostatná plocha o výmere 763 m², nachádzajúceho sa v kat. úz. T., zapísaného na LV č. XXXXX (ďalej ako „pozemok“), na ktorom žalovaný v 1. rade prostredníctvom žalovaného v 2. rade začal realizovať projektové práce k stavbe PREŠOV - T. L. - Úprava NN siete s popisom: výmena NN podzemného kábla na existujúcej trase, ako vyplýva z Oznámenia spoločnosti EL PRO KAN s.r.o. o realizácii prác na náklad žalovaného v 1. rade žalobcovi zo dňa 02.05.2022 (č.l. 13 spisu) a Záznamu o odovzdaní a prevzatí pracoviska žalovaným v 2. rade (č.l. 5- 6 spisu).

16. V zhode so záverom súdu prvej inštancie odvolací súd nemal osvedčené nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na vlastníckom práve žalobcu nad mieru, ktorou je, resp. bol obmedzovaný do začatia vykonávania stavebných prác.

Vychádzajúc z ustanovení zákona č. 251/2012 Z.z o energetike, ktoré citoval súd prvej inštancie je vlastnícke právo žalobcu k pozemku v dôsledku uložených podzemných NN káblov obmedzené vo forme zákonného vecného bremena prospech v žalovaného v 1. rade ako držiteľa povolenia (čo nebolo sporné) zabezpečovať pravidelnú údržbu a obnovu distribučnej siete na udržiavanie kapacity distribučnej sústavy. To je aj prejednávaný prípad, keď v predmetnom úseku NN vedenia je potrebné vymeniť NN vodiče v pôvodnej trase a hlavné domové skrine na ich pôvodnom mieste, ako uvádza žalovaný v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu. Z listín a fotografií, ktoré k návrhu predložil žalobca, nevyplýva žiadna taká skutočnosť, ktorá by osvedčila vznik ujmy na vlastníckom práve žalobcu k pozemku nad uvedené zákonné vecné bremeno v dôsledku nim tvrdeného ukladania podzemných NN káblov vedľa tých pôvodne uložených, a nie na miesto pôvodných (na existujúcej trase). Tvrdenia žalobcu v odvolaní o tom, že ukladanie nových káblov vedľa existujúcich je osvedčené aj tým, že nedošlo k odpojeniu pôvodného elektrického kábla, keďže nebol zverejnený oznam žalovaného v 1. rade o prerušení dodavky na úradnej tabuly mesta Prešov považoval odvolací súd za nateraz predčasné.

17. Vzhľadom na vyššie prijatý záver, že žalobca neosvedčil svoje tvrdenie, že zo strany žalovaných dochádza k ukladaniu podzemných NN káblov vedľa tých pôvodných, odvolací súd sa stotožnil so súdom prvej inštancie, že pre túto predmetnú rekonštrukciu existujúcej časti distribučnej sústavy nebolo zákonnou podmienkou vydanie stavebného povolenia a nebolo tak potrebné, aby realizovaným prácam predchádzalo stavebné konanie. V danom prípade totiž bolo naplnené ustanovenia § 56 písm. g) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, podľa ktorého stavebné povolenie ani ohlásenie sa nevyžaduje pri stavebných úpravách elektrických vedení bez obmedzenia napätia, pokiaľ sa nemení ich trasa.

Inak povedané nebolo osvedčené uloženie káblov mimo ich doterajšej trasy a preto je návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia jednak predčasný a nateraz neopodstatnený.

18. Po vecnom a právnom zhodnotení relevantných skutočností danej veci dospel odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že žalobca neosvedčil splnenie zákonných predpokladov pre nariadenie nim požadovaného neodkladného opatrenia, podľa § 324 a nasledujúce CSP.

19. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

20. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaní boli úspešní, no v priebehu odvolacieho konania im žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcoví ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).